

EU-frågor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas ett antal motioner från de allmänna motions-
tiderna 2003, 2004 och 2005 som rör behandlingen av det konstitutionella
fördraget, EU-medlemskapet, skydd mot diskriminering, hanteringen av
vissa beslut på tredje pelarens område inom EU-samarbetet, formerna för
att utse svensk kommissionär, subsidiaritetsprincipen, Europaparlamentets
säte, folkomröstning om nytt fördrag, kvinnor i institutionerna, rösträtt vid
val till Europaparlamentet, EU-medlemskapet och grundlagen och subsidia-
ritetsprincipen.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå samtliga motioner. Till betänkan-
det har fogats nio reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 6	5
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Behandlingen av det konstitutionella fördraget	7
Vissa frågor med anknytning till behandlingen av det konstitutionella fördraget och EU-medlemskapet	10
Skydd mot diskriminering	11
Hanteringen av vissa beslut på tredje pelarens område inom EU- samarbetet	13
Formerna för att utse svensk kommissionär	16
Motionsförslag behandlade i förenklad ordning	19
Reservationer	20
1. Vissa frågor med anknytning till behandlingen av det konstitutionella fördraget och EU-medlemskapet, punkt 1 (fp)	20
2. Vissa frågor med anknytning till behandlingen av det konstitutionella fördraget och EU-medlemskapet, punkt 1 (v, mp)	21
3. Skydd mot diskriminering, punkt 2 (fp, v, c, mp)	22
4. Hanteringen av vissa beslut på tredje pelarens område inom EU- samarbetet, punkt 3 (m)	22
5. Formerna för att utse svensk kommissionär, punkt 4 (fp)	23
6. Subsidiaritetsprincipen, punkt 5 (kd)	23
7. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning, punkt 6 (v)	24
8. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning, punkt 6 (mp)	24
9. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning, punkt 6 – motiveringen (c)	25
Särskilda yttranden	26
Behandlingen av det konstitutionella fördraget (c)	26
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	27
Motion från allmänna motionstiden hösten 2003	27
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004	27
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	29

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Vissa frågor med anknytning till behandlingen av det konstitutionella fördraget och EU-medlemskapet

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:K288, 2004/05:K290, 2004/05:K367, 2004/05:K431 yrkande 1, 2005/06:K360, 2005/06:K429 yrkandena 1–3, 2005/06:U338 yrkandena 1 och 3 samt 2005/06:U339 yrkandena 2–4.

Reservation 1 (fp)

Reservation 2 (v, mp)

2. Skydd mot diskriminering

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:So604 yrkande 18 och 2005/06:L291 yrkandena 40 och 41.

Reservation 3 (fp, v, c, mp)

3. Hanteringen av vissa beslut på tredje pelarens område inom EU-samarbetet

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Ju292 yrkandena 25 och 26 samt 2004/05:Ju352 yrkandena 22 och 23.

Reservation 4 (m)

4. Formerna för att utse svensk kommissionär

Riksdagen avslår motion 2005/06:K240 yrkande 2.

Reservation 5 (fp)

Motionsförslag behandlade i förenklad ordning

5. Subsidiaritetsprincipen

Riksdagen avslår motion 2005/06:U379 yrkande 8.

Reservation 6 (kd)

6. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Reservation 7 (v)

Reservation 8 (mp)

Reservation 9 (c) – motiveringen

Stockholm den 21 mars 2006

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Lennmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lennmarker (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Tobias Krantz (fp), Pär Axel Sahlberg (s), Inger Jarl Beck (s), Ingvar Svensson (kd), Mats Einarsson (v), Anders Bengtsson (s), Helene Petersson (s), Kerstin Lundgren (c), Billy Gustafsson (s), Nils Fredrik Aurelius (m), Karin Åström (s), Gustav Fridolin (mp) och Liselott Hagberg (fp).

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 6

Motion	Motionärer	Yrkanden
6. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning		
2004/05:K206	Rolf Gunnarsson (m)	
2004/05:K243	Håkan Larsson m.fl. (c)	
2004/05:K268	Björn von der Esch (kd)	
2004/05:K326	Carina Hägg (s)	
2004/05:K329	Gustav Fridolin (mp)	
2004/05:K339	Birgitta Carlsson och Margareta Andersson (båda c)	1
2004/05:K449	Maria Wetterstrand m.fl. (mp)	
2004/05:Fi248	Lars Ohly m.fl. (v)	3
2005/06:K212	Björn von der Esch (kd)	
2005/06:K215	Rolf Gunnarsson (m)	
2005/06:K266	Rigmor Stenmark och Annika Qarlsson (båda c)	
2005/06:K429	Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -)	4
2005/06:U339	Lars Ohly m.fl. (v)	11

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlas 35 motionsyrkanden från de allmänna motions-
tiderna 2003, 2004 och 2005 som rör behandlingen av det konstitutionella
fördraget, EU-medlemskapet, skydd mot diskriminering, hanteringen av
vissa beslut på tredje pelarens område inom EU-samarbetet, formerna för
att utse svensk kommissionär, subsidiaritetsprincipen, Europaparlamentets
säte, folkomröstning om nytt fördrag, kvinnor i institutionerna, rösträtt vid
val till Europaparlamentet, EU-medlemskapet och grundlagen och subsidia-
ritetsprincipen. Härav avstyrker utskottet i förenklad form 13 motionsyrkan-
den som rör förslag som utskottet har tagit ställning till och avstyrkt i
tidigare motionsbetänkanden under mandatperioden.

Utskottets överväganden

Behandlingen av det konstitutionella fördraget

Regeringskonferensen om ett nytt konstitutionellt fördrag

Regeringskonferensen om ett nytt konstitutionellt fördrag för Europa inleddes i Rom den 4 oktober 2003. Konferensens uppgift var att ta ställning till det förslag till nytt konstitutionellt fördrag som framlagts av konventet om EU:s framtid (framtidskonventet) samt ändringsförslag från medlemsstaterna. Regeringskonferensen avslutades i Bryssel den 18 juni 2004, då stats- och regeringscheferna vid Europeiska rådets möte enades om utformningen av det nya fördraget. Det konstitutionella fördraget undertecknades i Rom den 29 oktober 2004 och träder i kraft den 1 november 2006, förutsatt att samtliga medlemsländer då har ratificerat fördraget. Om så inte blir fallet, träder fördraget i kraft den första dagen i den andra månad som följer efter det att ratifikationsinstrumentet har deponerats av den signatärstat som sist deponerar instrumentet (artikel IV-447.2). Det nya konstitutionella fördraget ersätter fördragen om Europeiska unionen och Europeiska gemenskapen.

EU-nämndens offentliga sammanträde den 14 juni 2005

Den 14 juni 2005 höll EU-nämnden ett offentligt sammanträde inför Europeiska rådets möte den 16–17 juni samma år. Av ett pressmeddelande på riksdagens hemsida daterat den 14 juni 2005 framgår att EU-nämnden vid detta sammanträde gav statsminister Göran Persson stöd för de ståndpunkter han redovisade inför Europeiska rådets möte den 16–17 juni (se även EU-nämndens stenografiska uppteckningar 2004/05:36). I toppmötets huvudfråga – förutsättningarna kring det konstitutionella fördragets framtid – efterlyste statsministern klara besked från de länder som sagt nej till fördraget. Han förklarade att regeringen kan komma att bromsa den svenska ratificeringen om inte fördragets ställning klargörs. Som en möjlighet angav han att Europeiska rådet förlängde ratificeringsprocessen för att ge tid för debatt och eftertanke om EU:s utveckling och att en ny utvärdering av situationen skulle göras om något år. En majoritet av EU-nämndens ledamöter uttryckte stöd för en sådan reflektionsperiod.

Uttalande från stats- och regeringscheferna i EU:s medlemsstater om ratificeringen av det konstitutionella fördraget

I samband med Europeiska rådets möte den 16–17 juni 2005 gjorde stats- och regeringscheferna ett uttalande om ratificeringen av det konstitutionella fördraget. Stats- och regeringscheferna, som noterat resultaten av folkomröstningarna i Frankrike och Nederländerna, uppmanade till en period av eftertanke för att möjliggöra en bred debatt i medlemsstaterna

med deltagande av medborgarna, det civila samhället, arbetsmarknadens parter, de nationella parlamenten och de politiska partierna. Även de europeiska institutionerna bör enligt uttalandet bidra till debatten, och kommissionen anges ha en särskild uppgift att fylla. Enligt uttalandet kommer stats- och regeringscheferna att mötas under det första halvåret 2006 för att göra en samlad bedömning av de nationella debatterna och enas om fortsättningen av processen.

Kommittén för EU-debatt

Med stöd av regeringens bemyndigande den 26 april 2001 tillkallade vice statsministern (dir. 2001:35) en parlamentarisk kommitté med uppdrag att

- stimulera en bred, offentlig debatt om Europeiska unionen (EU), särskilt inför den kommande regeringskonferensen,
- bidra till att öka kunskaperna hos allmänheten om aktuella frågeställningar kring EU:s utveckling,
- ge företrädare för olika åsiktsinriktningar utrymme att argumentera för sina uppfattningar,
- skapa kontakter för den svenska debatten om EU och motsvarande debatt i övriga europeiska länder, och
- sammanställa analyser av de frågor som skulle komma att behandlas vid den regeringskonferens som var avsedd att inledas 2004 men som startade redan 2003.

Kommittén antog namnet EU 2004-kommittén (SB 2001:01).

Uppdraget skulle enligt de ursprungliga direktiven vara slutfört när 2004 års regeringskonferens började men förlängdes i tre omgångar till utgången av 2005 (dir. 2003:113, dir. 2004:79 och dir. 2004:155). Syftet med förlängningarna var att stimulera och ge stöd åt den offentliga debatten även under regeringskonferensen och den planerade svenska ratificeringsprocessen.

Kommittén presenterade i juni 2004 på eget initiativ betänkandet *Sluta strunta i EU – EU 2004-kommitténs förslag till permanent bidragsgivning och utåtriktad verksamhet* (SOU 2004:82). I betänkandet föreslås att ett organ för permanent bidragsgivning och utåtriktad verksamhet inrättas med placering vid Svenska institutet för europapolitiska studier, Sieps. Syftet med verksamheten skall vara att stimulera till ett ökat deltagande i debatten om EU och bidra till att öka allmänhetens kunskaper om aktuella EU-frågor.

Genom beslut vid regeringssammanträde den 20 oktober 2005 förlängdes kommitténs uppdrag till utgången av år 2006. I direktiven (dir. 2005:113) anges att kommitténs tidigare verksamhet bör fortsätta och samtidigt breddas för att öka fokus på de sakpolitiska frågorna inom EU. Det är vidare enligt direktiven viktigt att den offentliga debatten om EU:s framtidsfrågor utvidgas och fördjupas. Kommittén bör också enligt direktiven undersöka möjligheterna att skapa ett debattforum i syfte att skapa en öppen och aktiv diskussion med deltagande från såväl allmänhet som spe-

cifika grupper, organisationer m.fl som berörs av de beslut som fattas inom EU. Debattforumet kan bedrivas i form av ett nätverk, där kommittén har en sammanhållande roll men där andra ingående organisationer i möjligaste mån deltar i bedrivandet av verksamheten. Ett mål bör vara att det organisatoriska ansvaret för forumet fördelas mellan ett begränsat antal parter. Slutligen anges i direktiven att en rapport om den svenska debatten bör avlämnas till regeringen inför det planerade stats- och regeringschefsmötet under det första halvåret 2006 då en samlad bedömning av de nationella debatterna skall göras.

Kommittén har numera bytt namn till Kommittén för EU-debatt.

Kommissionens vitbok om EU:s kommunikationspolitik

Europeiska gemenskapernas kommission beslutade den 1 februari 2006 en vitbok om EU:s kommunikationspolitik (KOM[2006] 35 Slutlig).

Vitboken är en fortsättning på den handlingsplan om kommunikation som kommissionen antog i juli 2005. Den innehåller förslag på hur EU skall komma närmare medborgarna och ge dem mer inflytande i EU-frågor. Vitboken är tänkt som startskott på en debatt med medborgarna.

Vitbokens främsta syfte är att få EU:s institutioner, medlemsländerna, politiska partier och det civila samhället att skapa debatt och engagemang kring EU.

Åtgärderna i vitboken fokuseras kring fem huvudfrågor:

- att skapa gemensamma principer för kommunikation om EU-frågor
- att ge medborgarna redskap för ökat inflytande
- att arbeta med medier och ny teknik
- att känna av opinionsströmningar bättre
- att jobba tillsammans.

Beträffande den sistnämnda frågan anføres i vitboken bl.a. att medlemsstaterna länge har förpliktat sig att samarbeta med EU-institutionerna för att informera människor om EU och skapa nationella förbindelser med Bryssel. Vissa medlemsstater har aktivt uppmuntrat offentlig debatt, t.ex. om den föreslagna EU-konstitutionen. Man skulle dock, hävdas det i vitboken, kunna göra mycket mer. Kommissionen anser vidare att samarbetet mellan aktörerna på nationell nivå och EU-nivå skulle kunna innefatta nya nationella initiativ: offentliga och parlamentariska debatter om kommissionens årliga strategiska prioriteringar, direkta diskussioner mellan nationella ministrar och EU-kommissionärer, tv- och radioutsändningar i nationella medier osv.

Genom ett samråd inbjuder kommissionen enskilda medborgare, myndigheter och organisationer att komma med synpunkter antingen via kommissionens webbplats eller per post. Samrådet pågår fr.o.m. den 1 februari 2006 och sex månader framåt.

Vissa frågor med anknytning till behandlingen av det konstitutionella fördraget och EU-medlemskapet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår med hänvisning till behovet av att inte föregripa pågående processer i medlemsstaterna inför ett möte under första halvåret 2006 mellan stats- och regeringscheferna i EU:s medlemsstater att riksdagen avslår motioner om öppenhet och information med anknytning till EU-samarbetet, medborgarnas delaktighet i EU-politiken, debatt om EU:s framtid och ny folkomröstning om EU-medlemskapet.

Jämför reservationerna 1 (fp) och 2 (v, mp).

Motionerna

I motion 2004/05:K288 av Hans Stenberg och Kerstin Kristiansson Karlstedt (båda s), motion 2004/05:K290 av Anneli Särnblad och Kurt Kvarnström (båda s), motion 2004/05:K367 av Rigmor Stenmark m.fl. (c, fp, kd), motion 2004/05:K431 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 1, motion 2005/06:K360 av Håkan Larsson m.fl. (c), motion 2005/06:K429 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, –) yrkande 2, motion 2005/06:K429 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, –) yrkande 3, motion 2005/06:U338 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 1, motion 2005/06:U338 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 3, motion 2005/06:U339 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 2, motion 2005/06:U339 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 3, motion 2005/06:U339 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 4 och motion 2005/06:K429 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, –) yrkande 1 tas upp frågor om öppenhet och information med anknytning till EU-samarbetet, medborgarnas delaktighet i EU-politiken, debatt om EU:s framtid och ny folkomröstning om EU-medlemskapet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att stats- och regeringscheferna i EU:s medlemsstater efter en period av eftertanke kommer att träffas under det första halvåret 2006 för att göra en samlad bedömning av de nationella debatterna om EU:s utveckling och för att enas om fortsättningen av processen vad gäller ratificeringen av det konstitutionella fördraget. När det gäller de frågor som tas upp i de här behandlade motionerna förutsätter utskottet att regeringen i EU-sammanhang kraftfullt slår vakt om och för fram den svenska synen på offentlighet, öppenhet och insyn. I likhet med vad sammansatta konstitutions- och utrikesutskottet tidigare har uttalat (bet. 2003/04:KUU1 s. 44) vill utskottet också ännu en gång slå fast att varje medlemsstat själv, mot bakgrund av konstitutionella regler och traditioner, avgör hur prövningen av det konstitutionella fördraget skall ske. I enlighet med

EU:s konstruktion avgör vidare varje land hur det vill hantera frågan. Utskottet vill i anslutning härtill även betona vikten av att nationella parlament spelar en central roll såväl allmänt i EU-samarbetet som när det gäller offentlig debatt kring dessa frågor. I övrigt anser utskottet att det inte finns skäl att nu föregripa resultatet av de processer som kommer att föregå mötet mellan stats- och regeringscheferna. Motionerna avstyrks.

Skydd mot diskriminering

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår med hänvisning till målsättningsstadgandet i 1 kap. 2 § regeringsformen att riksdagen avslår motioner om att regeringen i EU-samarbetet och i andra internationella organisationsområden skall verka för att förebygga eller motverka diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet.

Jämför reservation 3 (fp, v, c, mp).

Motionerna

I motion 2004/05:So604 av Kenneth Johansson m.fl. (c) yrkande 18 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om HBT-perspektivet i Sveriges arbete i EU. Motionären anför bl.a. att Sverige i sitt EU-arbete tydligt bör markera att icke-diskriminering och respekt för olikheter är en del av EU:s värdegrund och måste leda till konsekvenser i medlemsländernas lagstiftning och politik.

I motion 2005/06:L291 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 40 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om EU:s insatser mot diskriminering. Enligt motionärerna bör Sverige på lämpligt sätt agera inom EU för framtida satsningar mot diskriminering som på ett bättre sätt beaktar diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet. Särskilt viktigt anges det vara att beakta de stora behov som finns i EU:s nya medlemsländer.

I motion 2005/06:L291 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 41 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om diskriminerande bestämmelser för personal inom EU:s olika organ samt andra organisationer på europeisk eller global nivå. Enligt motionärerna förekommer det fortfarande regler som särbehandlar homo- och bisexuella negativt när det gäller anhörigförmåner och andra familjerelaterade bestämmelser inom såväl EU:s olika organ som andra organisationer på europeisk eller global nivå. I motionen anförts att Sverige i sammanhanget har ett ansvar att agera för likabehandling oavsett sexuell läggning.

Gällande ordning

I 1 kap. 2 § regeringsformen föreskrivs bl.a. att det allmänna skall motverka diskriminering av människor på grund av sexuell läggning eller annan omständighet som gäller den enskilde som person. Paragrafen är ett målsättningsstadgande som ger uttryck för vissa särskilt viktiga mål för den samhälleliga verksamheten. Den ger däremot inte upphov till några rättigheter för medborgarna (prop. 1975/76:209 s. 128). I samband med att det nu aktuella skyddet för särskilt utsatta grupper skrevs in i grundlagsbestämmelsen (prop. 2001/02:72, bet. 2001/02:KU18, bet. 2002/03:KU6, rskr. 2002/03:15) uttalades att det är viktigt att Sverige även i framtiden kan vara ett föregångsland bl.a. när det gäller jämlikhet, delaktighet, tolerans och mänskliga rättigheter. Att skriva in skydd för olika utsatta grupper i det stadgande i grundlagen som ger uttryck för samhällets grundläggande värderingar ansågs ge en värdefull markering i det sammanhanget. Vidare anfördes att en uppräknings dessutom knyter an till vad som föreskrivs i olika internationella konventioner och i EG-fördraget. I motiven har också konstaterats att uppräknings inte är uttömmande, utan skall ses som exempel på olika åtskillnadsgrunder som omfattar grupper av människor som för närvarande riskerar eller rent faktiskt utsätts för diskriminering eller omotiverad särbehandling i samhället. Det åligger alltså det allmänna att motverka diskriminering även på grund av andra – liknande – osakliga omständigheter som gäller den enskilde som person, än de som uttryckligen har angetts (a. prop. s. 19 och 49).

Vid Europeiska rådets möte i Nice i december 2000 antogs en fri- och rättighetsstadga för unionen (EGT 18.12.2000, C 364/8 s. 7). Stadgan innehåller bl.a. bestämmelser om icke-diskriminering. Sålunda föreskrivs att all diskriminering på grund av bl.a. kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning skall vara förbjuden (artikel 21). Stadgan är endast en politisk deklaration utan juridiskt bindande verkan. Bestämmelserna i stadgan riktar sig, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, till unionens institutioner och organ samt till medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten.

I det konstitutionella fördraget fördragsfästas dock EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna i del II i fördraget. Institutionerna, organen, myndigheterna och medlemsstaterna skall respektera rättigheterna, iakttå principerna och främja tillämpningen av dem i enlighet med sina respektive befogenheter och under iakttagande av gränserna för unionens befogenheter enligt andra delar av det konstitutionella fördraget (artikel II-111.1).

Utskottets ställningstagande

Mot bakgrund av målsättningsstadgandet i 1 kap. 2 § regeringsformen om att det allmänna skall motverka diskriminering av människor på grund av bl.a. sexuell läggning eller annan omständighet som gäller den enskilde som person saknas enligt utskottets mening anledning att anta annat än att svenska representanter inom ramen för såväl EU-samarbetet som i andra internationella organisationssammanhang verkar för att förebygga eller motverka diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet. Enligt utskottets mening är det därför inte nödvändigt med något tillkännagivande till regeringen med anledning av motion 2004/05:So604 yrkande 18, motion 2005/06:L291 yrkande 40 och motion 2005/06:L291 yrkande 41. Motionerna avstyrks.

Hanteringen av vissa beslut på tredje pelarens område inom EU-samarbetet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motioner om remissberedning m.m. av rambeslut på tredje pelarens område inom EU-samarbetet. Utskottet vidhåller dock sin tidigare uttalade uppfattning att traditionellt remissförfarande skall tillämpas i samma utsträckning som vid lagstiftningsärenden vid beredningen av en proposition om godkännande av ett rambeslut eller beslut inom detta område av EU-samarbetet. Vidare vill utskottet på nytt betona att underhandskontakter med myndigheter kan ersätta remissbehandling endast då detta är oundgängligen påkallat.

Jämför reservation 4 (m).

Bakgrund

Genom Amsterdamfördraget tillfördes samarbetet i EU:s tredje pelare (polis-samarbete och straffrättsligt samarbete) de nya beslutsformerna rambeslut och beslut (artikel 34.2 b respektive 34.2 c i unionsfördraget).

Syftet med rambeslut är att samordna nationell lagstiftning. Rambesluten är enligt unionsfördraget bindande för medlemsstaterna när det gäller det resultat som skall uppnås men överläter åt medlemsstaterna själva att bestämma form och tillvägagångssätt för att uppnå det föreskrivna resultatet.

Besluten, som t.ex. kan syfta till att åstadkomma viss samordning av nationella myndigheters arbete mot gränsöverskridande brottslighet, skall överensstämma med målen för polissamarbetet och det straffrättsliga samarbetet inom tredje pelaren. Även besluten är enligt fördraget bindande för medlemsstaterna.

I proposition 1997/98:58 angående Amsterdamfördraget (s. 16) gjorde regeringen bedömningen att medlemsstaterna i samarbetet är bundna av de gemensamma besluten i tredje pelaren på samma sätt som normalt följer av ett internationellt samarbete enligt folkrättsliga regler.

Till skillnad från de folkrättsligt bindande konventioner som fanns i tredje pelaren även före Amsterdamfördraget blir rambeslut och beslut bindande för medlemsstaterna så snart de har antagits av regeringarnas företrädare i ministerrådet (se SOU 2001:19 s. 214 och prop. 2001/02:72 s. 25 f.). Antagandet av ett rambeslut eller ett beslut föregås dock regelmässigt av en s.k. politisk överenskommelse i rådet varigenom enighet uppnås om innehållet i ett kommande rambeslut eller beslut.

Beslutsfattande på den tredje pelarens område faller under de allmänna bestämmelserna i 10 kap. regeringsformen om Sveriges överenskommelser med främmande stater och mellanfolkliga organisationer (se SOU 2001:19 s. 170). Enligt 1 § ingås överenskommelser med andra stater eller med mellanfolkliga organisationer av regeringen. Ett svenskt statsråd kan därför samtycka till ett för Sverige bindande rambeslut eller beslut i tredje pelaren först sedan regeringen har fattat förmligt beslut om sådant samtycke. För beredningen av ett regeringsärende och beslutsfattandet i övrigt gäller därvid bestämmelserna i 7 kap. regeringsformen om regeringsarbetet. Vidare finns i riksdagsordningen bestämmelser som behandlar regeringens skyldighet att samråda med och informera riksdagen om EU-frågor.

Dessutom måste regeringen enligt 10 kap. 2 § regeringsformen införa ett beslut i ministerrådet som rör tredje pelaren inhämta riksdagens godkännande i de fall då beslutet förutsätter att lag ändras eller upphävs eller att ny lag stiftas eller om beslutet i ministerrådet i övrigt gäller ett ämne i vilket riksdagen äger besluta. Vidare skall regeringen även i annat fall inhämta riksdagens godkännande om beslutet är av större vikt. Från och med den 1 januari 2003 innehåller den aktuella grundlagsbestämmelsen ett nytt stycke som tar sikte på samarbetet i EU (prop. 2001/02:72, bet. 2001/02:KU18 och 2002/03:KU6, rskr. 2002/03:15). Av den nya bestämmelsen framgår det uttryckligen att riksdagen kan godkänna en internationell överenskommelse som ingås inom ramen för samarbetet i EU även om överenskommelsen inte föreligger i slutligt skick. Regeringen avgör under konstitutionellt ansvar om en ändring av överenskommelsen, som tillkommit efter riksdagens godkännande men innan ministerrådet har beslutat att anta överenskommelsen, kräver riksdagens godkännande.

Under hösten 2002 granskade konstitutionsutskottet (bet. 2002/03:KU10 s. 58–64) regeringens hantering av vissa ärenden i samband med samarbetet i EU. Granskningen avsåg bl.a. regeringens beredning av förslagen om att riksdagen skall godkänna icke slutligt antagna rambeslut och beslut inom ramen för samarbetet i tredje pelaren. Utskottet uttalade i sammanhanget att synpunkter från myndigheter och andra berörda kan utgöra ett värdefullt underlag för riksdagen, t.ex. när det gäller att bedöma behovet av följdlagstiftning till ett rambeslut eller beslut som föreslås bli godkänt av

riksdagen. Vidare anförde utskottet att traditionellt remissförfarande skall tillämpas i samma utsträckning som vid lagstiftningsärenden vid beredningen av en proposition om godkännande av ett rambeslut eller beslut. Utskottet konstaterade härefter att de tidsramar som gäller för antagandet av en överenskommelse i ministerrådet kan medföra svårigheter för regeringen att tillämpa ett traditionellt remissförfarande vid beredningen av en proposition om riksdagens godkännande. I anslutning därtill underströk utskottet dock att underhandskontakter med myndigheter kan ersätta remissbehandling endast då detta är oundgängligen påkallat av de tidsramar som gäller för EU:s antagande av en överenskommelse eller i andra undantagssituationer.

Motionerna

I motion 2003/04:Ju292 av Bo Lundgren m.fl. (m) yrkande 25 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en förenklad remissrunda innan rambeslut antas av Sveriges riksdag. Motionärerna anser att regeringen bör ta initiativ till förenklad remissrunda under tiden då rambeslut förhandlas. Motion 2004/05:Ju352 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 22 innehåller ett förslag med samma innebörd. I motion 2003/04:Ju292 av Bo Lundgren m.fl. (m) yrkande 26 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om genomlysning och analys av samtliga EU-medlemsstaters rättsordningar under tiden då rambeslut förhandlas. Motion 2004/05:Ju352 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkande 23 innehåller ett förslag med samma innebörd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är alltså av den uppfattningen att traditionellt remissförfarande skall tillämpas i samma utsträckning som vid lagstiftningsärenden vid beredningen av en proposition om godkännande av ett rambeslut eller beslut. Som utskottet tidigare har konstaterat kan de tidsramar som gäller för antagandet av en överenskommelse i ministerrådet medföra svårigheter för regeringen att tillämpa ett traditionellt remissförfarande vid beredningen av en proposition om riksdagens godkännande. Utskottet vill emellertid i anslutning härtill på nytt betona att underhandskontakter med myndigheter kan ersätta remissbehandling endast då detta är oundgängligen påkallat av de tidsramar som gäller för EU:s antagande av en överenskommelse eller i andra undantagssituationer. Något initiativ från riksdagen med anledning av motionerna framstår dock inte som erforderligt. Motionerna avstyrks.

Formerna för att utse svensk kommissionär

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till hur Grundlagsutredningens uppdrag är formulerat föreslår utskottet att riksdagen avslår en motion om tilläggsdirektiv till Grundlagsutredningen om att överväga en formell reglering av formerna kring hur svensk EU-kommissionär skall utses och hur reglerna i sådana fall skall se ut.

Jämför reservation 5 (fp).

Motionen

I motion 2005/06:K240 av Tobias Krantz m.fl. (fp) yrkande 2 föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tilläggsdirektiv till Grundlagsutredningen om att överväga en formell reglering av formerna kring hur svensk EU-kommissionär skall utses och hur reglerna i sådana fall skall se ut.

Gällande ordning

Av 1 kap. 6 § regeringsformen framgår att det är regeringens uppgift att styra riket; den styrande makten tillkommer alltså regeringen. Vad som närmare avses med den styrande makten anges dock inte i paragrafen. Enligt förarbetena får man i stället av regeringsformens olika kapitel läsa sig till innebörden av den styrande makten (prop. 1973:90 s. 230). Här kan särskilt nämnas regeringens befogenheter i fråga om utrikespolitiken (10 kap. regeringsformen).

Vidare får det anses att allt som ingår i den styrande makten inte är omnämnt i grundlagstexten (Erik Holmberg och Nils Stjernquist, Grundlagarna med tillhörande författningar, 1980, s. 51). Den styrande funktionen har definierats som en restfunktion först och främst i förhållande till riksdagens funktioner.

Enligt artikel 213 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen¹ utses kommissionens ledamöter på grundval av sin allmänna duglighet. Förfarandet vid val av ledamöter av Europeiska kommissionen regleras i artikel 214. Rådet, som skall sammanträda på stats- eller regeringschefsnivå, skall med kvalificerad majoritet nominera den person som det vill utse till kommissionens ordförande; nomineringen skall godkännas av Europaparlamentet. Rådet skall med kvalificerad majoritet och i samförstånd med den nominerade ordföranden anta förteckningen över de övriga personer som det vill utse till ledamöter av kommissionen, vilken skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat. Ordföranden och de övriga ledamöterna av kommissionen som har nominerats på detta sätt skall som kollegium godkännas vid en omröstning i Europaparlamentet.

¹ Senast ändrad genom Nicefördraget (se EGT C 325, den 24 december 2002).

Efter Europaparlamentets godkännande skall rådet genom beslut med kvalificerad majoritet utse ordföranden och de övriga ledamöterna av kommissionen.

I propositionen om Sveriges medlemskap i EU (prop. 1994/95:19) anfördes att regeringen nominerar landets kandidater till de högsta tjänsterna i EU:s institutioner, såsom medlem av kommissionen och domstolen (s. 469).

Konstitutionsutskottets tidigare granskning

Utskottet granskade under våren 2005 nomineringen år 2004 av en svensk kandidat till EU-kommissionär (bet. 2004/05:KU20 s. 155–163). Utskottet konstaterade att regeringen är det organ som nominerar kandidat till svensk EU-kommissionär. Enligt den ordning som tillämpas sker detta i form av ett regeringsbeslut som tas in i regeringens protokoll. Utskottet slog vidare fast att frågan om nominering är ett nationellt beslut och att ett sådant beslut inte omfattas av regeringsformens och riksdagsordningens bestämmelser om information och samråd i EU-frågor. I sammanhanget noterades dock att enligt den ordning som tillämpats föregås beslutet av samråd med ledande företrädare för riksdagspartierna. Det framhölls också att utskottet inte tidigare haft något att erinra mot denna ordning. Slutligen kunde utskottet konstatera att den i granskningen aktuella nomineringen av kandidat till svensk EU-kommissionär i dessa avseenden hade gått till på samma sätt som tidigare nomineringar. Vad som framkommit i granskningen föranledde inget ytterligare uttalande från utskottets sida. Utskottets beredning av ärendet föranledde ett särskilt yttrande (m, fp, kd, c, mp). I det särskilda yttrandet anfördes att förfarandet vid nominering av svensk kommissionär i det aktuella fallet synes ha skett i överensstämmelse med de formella reglerna. Det konstitutionella läget kan emellertid, enligt vad som anfördes i det särskilda yttrandet, ändå ge upphov till frågor kring reglernas entydighet med avseende på om skyldighet föreligger att i dessa fall informera riksdagen och att samråda med av riksdagen utsett organ. I det särskilda yttrandet betecknades även formerna kring nomineringsbeslutet och samrådet med företrädare för riksdagspartierna som oklara, varvid förordades en förändrad praxis och en formalisering av samrådsförfarandet liknande den praxis som etablerats för samråd inför möten med Europeiska rådet.

Pågående utredningsarbete m.m.

Regeringen beslutade den 1 juli 2004 (dir. 2004:96) att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté, Grundlagsutredningen (Ju 2004:11), med uppgift att göra en samlad översyn av regeringsformen. Kommitténs arbete skall framför allt koncentreras och inriktas på att stärka och fördjupa den svenska folkstyrelsen, att öka medborgarnas förtroende för demokratins funktionssätt och att höja valdeltagandet. I uppdraget ingår därför att göra

en utvärdering och översyn av hela valsystemet samt av de bestämmelser som reglerar regeringsbildningsprocessen och förhållandet mellan riksdag och regering i övrigt.

Kommittén ges enligt direktiven vida ramar för sitt arbete. Den är i princip oförhindrad att ta upp alla frågor som kan anses falla inom ramen för de frågeställningar som kommittén har i uppdrag att se över. I uppdraget ingår bl.a. att se över möjligheten att öka öppenheten vid tjänstetillsättningar.

Av direktiven till Grundlagsutredningen framgår att frågor som rör regeringsformens bestämmelser om förhållandet till andra stater och mellanfolkliga organisationer faller utanför uppdraget.

Beträffande frågor som gäller det svenska medlemskapet i EU och en stärkt roll för riksdagen hänvisas därvid i direktiven till att Riksdagskommittén enligt sina direktiv bl.a. har i uppdrag att förutsättningslöst pröva formerna för riksdagens arbete med EU-frågor och föreslå de organisatoriska och författningsmässiga förändringar som är nödvändiga för att riksdagen skall kunna delta i EU-samarbetet på ett effektivt och ansvarsfullt sätt. Vidare hänvisas till att det i Riksdagskommitténs uppdrag också ingår att pröva formerna för kontakterna med regeringen. Det framhålls också att en utgångspunkt för arbetet enligt direktiven till Riksdagskommittén skall vara att EU-frågorna så långt som möjligt skall integreras i det sedvanliga riksdagsarbetet. En annan utgångspunkt skall vara att tydliggöra riksdagens roll och stärka riksdagens inflytande i EU-samarbetet.

Riksdagskommittén har i december 2005 till riksdagsstyrelsen överlämnat betänkandet Riksdagen i en ny tid – huvudbetänkande av 2002 års riksdagskommitté. Riksdagsstyrelsen har för riksdagens bedömning överlämnat Riksdagskommitténs förslag i de frågor som återfinns i betänkandet (framst. 2005/06:RS3). I Riksdagskommitténs betänkande föreligger inga förslag som tar sikte på formerna för att utse svensk EU-kommissionär.

Utskottets ställningstagande

Som framgått har Grundlagsutredningen enligt sina direktiv i uppdrag att göra en samlad översyn av regeringsformen. Utskottet utgår från att denna samlade översyn även kommer att rymma frågor rörande hur det svenska EU-medlemskapet och riksdagens och regeringens roll i detta sammanhang återspeglas i regeringsformen. Mot bakgrund av vad som nu anförts anser utskottet att det inte är påkallat att begära sådana tilläggsdirektiv till Grundlagsutredningen som efterfrågas i motionen, som därför bör avslås.

Motionsförslag behandlade i förenklad ordning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motioner som rör tidigare behandlade motionsförslag beträffande Europaparlamentets säte, folkomröstning om nytt fördrag, kvinnor i institutionerna, rösträtt vid val till Europaparlamentet, EU-medlemskapet och grundlagen och subsidiaritetsprincipen.

Jämför reservationerna 6 (kd), 7 (v), 8 (mp) och 9 (c).

I betänkandet tas upp motionsförslag som rör yrkanden beträffande Europaparlamentets säte, folkomröstning om nytt fördrag, kvinnor i institutionerna, rösträtt vid val till Europaparlamentet, EU-medlemskapet och grundlagen och subsidiaritetsprincipen som konstitutionsutskottet eller det sammansatta konstitutions- och utrikesutskottet tidigare under mandatperioden har behandlat och avstyrkt i betänkandena 2003/04:KU13, 2004/05:KU23 och 2003/04:KUU1. Utskottet vidhåller den bedömning som tidigare har gjorts och finner inte skäl att nu ta upp dessa frågor till närmare behandling.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Vissa frågor med anknytning till behandlingen av det konstitutionella fördraget och EU-medlemskapet, punkt 1 (fp) av Tobias Krantz (fp) och Liselott Hagberg (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om öppenhet och information med anknytning till EU-samarbetet, medborgarnas delaktighet i EU-politiken och debatt om EU:s framtid. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:K431 yrkande 1 och 2005/06:U338 yrkandena 1 och 3 samt avslår motionerna 2004/05:K288, 2004/05:K290, 2004/05:K367, 2005/06:K360, 2005/06:K429 yrkandena 1–3 och 2005/06:U339 yrkandena 2–4.

Ställningstagande

I Sverige, liksom i alla andra EU-länder, måste reflektionspausen i ratifikationsprocessen avseende det konstitutionella fördraget användas till att skapa en bred diskussion om Europafrågorna. Vi menar därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med konkreta förslag på hur pausen bäst kan utnyttjas för att sprida information och skapa debatt om Europafrågorna. Pausen måste också utnyttjas till att fundera kring hur förslaget till konstitution skall hanteras. Tills vidare kan vissa av förslagen, vilka visat sig vara okontroversiella för medborgarna, genomföras inom ramen för nuvarande fördrag. Exempelvis finns inga hinder för att öppna ministerrådet för insyn vid lagstiftning eller att stärka parlamentets roll genom att öka möjligheterna för parlamenten att stoppa ett beslut som misstänks strida mot den s.k. subsidiaritetsprincipen.

Vi anser att regeringen bör utarbeta en sammanhållen strategi för hur informationsarbetet om EU skall bedrivas på lokal nivå. Vi ställer oss däremot negativa till förslag om inrättande av en ny permanent myndighet med ansvar för spridningen av EU-information och för fördelning av ekonomiskt stöd till organisationer för EU-information.

Vi menar att det bl.a. är genom ökad öppenhet och insyn som medborgarnas förtroende för unionen kan vinnas. För att säkra öppenheten i EU:s institutioner bör strävan vara att införa en offentlighetsprincip av den

modell som används i Skandinavien. Insyn och ett gott agerande gentemot medborgarna måste vara ledstjärnor för EU:s institutioner. Öppenhet bör vara regel, sekretess undantag, i stället för tvärtom. Meddelarfriheten skall garanteras. Möjligheten för allmänheten att få tillträde till offentliga möten i parlamentets och rådets byggnader måste förbättras.

På det nationella planet bör Sverige upprätthålla sin hittillsvarande tolkning av offentlighetsprincipen. Svensk hantering av EU-dokument skall följa svenska lagar och rättspraxis när det gäller offentligheten, oavsett hur en handling klassats av ett EU-organ. Om unionsorganen bestrider vår rätt att tillämpa offentlighetsprincipen skall vi strida i EG-domstolen för vår öppenhet.

2. Vissa frågor med anknytning till behandlingen av det konstitutionella fördraget och EU-medlemskapet, punkt 1 (v, mp)

av Mats Einarsson (v) och Gustav Fridolin (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om debatt om EU:s framtid och om EU-medlemskapet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:K429 yrkandena 1–3 och 2005/06:U339 yrkandena 2–4 och avslår motionerna 2004/05:K288, 2004/05:K290, 2004/05:K367, 2004/05:K431 yrkande 1, 2005/06:K360 och 2005/06:U338 yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Vi menar att det är motiverat med en ny folkomröstning om Sveriges fortsätta EU-medlemskap. Blir resultatet av denna omröstning att en majoritet anser att Sverige skall lämna EU, bör Sverige omedelbart anmäla detta till EU och begära förhandlingar om utträde.

Vi menar vidare att regeringen måste respektera att konstitutionen har fallit enligt EU:s egen agenda och att regeringen bör deklarera denna uppfattning i EU. Regeringen bör också i EU deklarera att den fallna konstitutionen aldrig kan läggas upp på bordet igen.

Vi uppmanar därför regeringen att i EU ta initiativ till en diskussion om hur ett alleuropeiskt samarbete på helt annan grund än dagens EU skulle kunna se ut. Utgångspunkten i detta initiativ bör vara en i grunden förändrad inriktning på arbetet i EU. Den ambition som finns att genomdriva ett centraliserat statsbygge måste därför läggas åt sidan.

3. Skydd mot diskriminering, punkt 2 (fp, v, c, mp)

av Tobias Krantz (fp), Mats Einarsson (v), Kerstin Lundgren (c), Gustav Fridolin (mp) och Liselott Hagberg (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skydd mot diskriminering. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:So604 yrkande 18 och 2005/06:L291 yrkandena 40 och 41.

Ställningstagande

Sverige bör på lämpligt sätt agera inom EU för framtida satsningar mot diskriminering som på ett bättre sätt beaktar diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet. Särskilt viktigt är att beakta de stora behov som finns i EU:s nya medlemsländer.

Fortfarande förekommer det regler som särbehandlar homo- och bisexuella negativt när det gäller anhörigförmåner och andra familjerelaterade bestämmelser inom såväl EU:s olika organ som andra organisationer på europeisk eller global nivå. Sverige har i sammanhanget ett ansvar att agera för likabehandling oavsett sexuell läggning.

4. Hanteringen av vissa beslut på tredje pelarens område inom EU-samarbetet, punkt 3 (m)

av Göran Lennmarker (m) och Nils Fredrik Aurelius (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om hanteringen av vissa beslut på tredje pelarens område inom EU-samarbetet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Ju292 yrkandena 25 och 26 samt 2004/05:Ju352 yrkandena 22 och 23.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör ta initiativ till förenklad remissrunda under tiden då rambeslut förhandlas samt till genomlysning och analys av samtliga EU-medlemsstaters rättsordningar under tiden då förhandlingar pågår.

5. Formerna för att utse svensk kommissionär, punkt 4 (fp)

av Tobias Krantz (fp) och Liselott Hagberg (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om formerna för att utse svensk kommissionär. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K240 yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen i tilläggsdirektiv till Grundlagsutredningen (Ju 2004:11) bör ge den kommittén i uppdrag att överväga en formell reglering av formerna kring hur svensk EU-kommissionär skall utses och hur reglerna i sådana fall skall se ut.

6. Subsidiaritetsprincipen, punkt 5 (kd)

av Ingvar Svensson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om subsidiaritetsprincipen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:U379 yrkande 8.

Ställningstagande

Utskottet har inom ramen för förenklad motionshantering avstått från att närmare behandla motion 2005/06:U379 yrkande 8, som jag ansett att utskottet borde ha tillstyrkt. Eftersom mitt ställningstagande inte tidigare kommit till uttryck i någon reservation (kd) beträffande motsvarande frågor får jag därför anföra följande.

Det är min bestämda uppfattning att nu gällande fördrag måste förändras, förenklas och tydliggöras. I det utvidgade EU är det viktigt att klart och tydligt slå fast vilka kompetensområden, befogenheter, beslutsprocedurer och maktfördelningar som skall råda inom EU. Jag menar att kompetensfördelning skall utgå från subsidiaritetsprincipen, dvs. att beslut skall fattas på ändamålsenlig nivå. Subsidiaritetsprincipen genomsyrade förslaget till ny konstitution och denna tanke måste även genomsyra det fortsatta arbetet.

7. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning, punkt 6 (v)

av Mats Einarsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om motionsförslag behandlade i förenklad ordning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:K243, 2004/05:K268, 2004/05:K326, 2004/05:K449, 2004/05:Fi248 yrkande 3, 2005/06:K212, 2005/06:K429 yrkande 4 och 2005/06:U339 yrkande 11 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Ställningstagande

Utskottet har inom ramen för förenklad motionshantering avstått från att närmare behandla de motioner som finns upptagna i förslagspunkt 6. I fråga om de motionsförslag som jag ansett att utskottet borde ha tillstyrkt hänvisar jag till tidigare ställningstaganden beträffande motsvarande frågor som kommer till uttryck i reservationer i betänkandena 2004/05:KU23 och 2003/04KUU1.

8. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning, punkt 6 (mp)

av Gustav Fridolin (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om motionsförslag behandlade i förenklad ordning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:K243, 2004/05:K268, 2004/05:K326, 2004/05:K329, 2004/05:K449, 2004/05:Fi248 yrkande 3, 2005/06:K212, 2005/06:K429 yrkande 4 och 2005/06:U339 yrkande 11 och avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Ställningstagande

Utskottet har inom ramen för förenklad motionshantering avstått från att närmare behandla de motioner som finns upptagna i förslagspunkt 6. I fråga om de motionsförslag som jag ansett att utskottet borde ha tillstyrkt

hänvisar jag till tidigare ställningstagande beträffande motsvarande frågor som kommer till uttryck i reservation i betänkandena 2003/04:KU13, 2004/05:KU23 och 2003/04:KUU1.

**9. Övriga motionsförslag behandlade i förenklad ordning,
punkt 6 – motiveringen (c)**

av Kerstin Lundgren (c).

Ställningstagande

Utskottet har inom ramen för förenklad motionshantering avstått från att närmare behandla de motioner som finns upptagna i förslagspunkt 6. I fråga om folkomröstning om nytt fördrag hänvisar jag till tidigare ställningstagande beträffande motsvarande frågor som kommer till uttryck i reservation i betänkande 2003/04:KUU1.

Särskilda yttranden

Behandlingen av det konstitutionella fördraget (c)

Kerstin Lundgren (c) anför:

Under snart ett år har Sverige och övriga EU-länder gett sig själva uppdraget att initiera en bred debatt i medlemsstaterna – med deltagande av medborgarna, det civila samhället, arbetsmarknadens parter, de nationella parlamenten och de politiska partierna. De olika nationella debatterna skall sedan bedömas samlat och sedan skall Europeiska rådet enas kring hur vi går vidare med det konstitutionella fördraget.

Centerpartiet förordade att Sverige skulle gå vidare med konventionsmetoden för att främja en både bred och djup debatt också om förslaget till nytt fördrag. Regeringen valde i stället att ge förlängt uppdrag till EU 2004-kommittén samtidigt som den fick nya direktiv och sedan tog sig ett nytt namn. Numera heter den Kommittén för EU-debatt. Centerpartiet föreslog i stället en nedläggning av kommittén. Inför regeringskonferensen i juni skall kommittén avlämna sin rapport. Frågan är om det är någon som märkt av den breda debatten – innan dess? Regeringen bär självfallet ett tungt ansvar för hur reflektionsperioden används och de former man sökt för EU-debatt.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden hösten 2003

2003/04:Ju292 av Bo Lundgren m.fl. (m):

25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förenklad remissrunda innan rambeslut antas av Sveriges riksdag.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om genomlysning och analys av samtliga EU-medlemsstaters rättsordningar.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:K206 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hanteringen av skattemedel inom EU.

2004/05:K243 av Håkan Larsson m.fl. (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utlysa en folkomröstning om EU:s nya grundlag.

2004/05:K268 av Björn von der Esch (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om anordnande av folkomröstning i frågan om Sveriges antagande av EU:s nya konstitution.

2004/05:K288 av Hans Stenberg och Kerstin Kristiansson Karlstedt (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökad demokratisk insyn i den europeiska unionens arbetsgrupper.

2004/05:K290 av Anneli Särnblad och Kurt Kvarnström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det bör tillsättas en utredning för att se över hur vi förbättrar medborgarnas delaktighet i Europapolitiken.

2004/05:K326 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnorepresentation.

2004/05:K329 av Gustav Fridolin (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den som är folkbokförd i Sverige har rösträtt vid val till EU-parlamentet.

2004/05:K339 av Birgitta Carlsson och Margareta Andersson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skall arbeta för att EU-parlamentet förlägger alla sina sammanträden till Bryssel.

2004/05:K367 av Rigmor Stenmark m.fl. (c, fp, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de lokala EU-kontoren, Carrefour- respektive Info Point-kontoren, skall förstärkas och utvecklas samt att nya kontor måste öppnas så att de finns tillgängliga i hela Sverige.

2004/05:K431 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka EU:s legitimitet och förtroende hos unionens medborgare, samt åtgärder för ökad öppenhet.

2004/05:K449 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utlysa en folkomröstning om EU-konstitutionen.

2004/05:Fi248 av Lars Ohly m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förslaget till konstitutionellt fördrag ställs under prövning i en folkomröstning.

2004/05:Ju352 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förenklad remissrunda innan rambeslut antas av Sveriges riksdag.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om genomlysning och analys av samtliga EU-medlemsstaters rättsordningar.

2004/05:So604 av Kenneth Johansson m.fl. (c):

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om HBT-perspektivet i Sveriges arbete i EU.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:K212 av Björn von der Esch (kd):

Riksdagen begär att regeringen skyndsamt låter utreda formerna för överlåtelse av lagstiftningsmakt till EU.

2005/06:K215 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hanteringen av skattemedel inom EU.

2005/06:K240 av Tobias Krantz m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tilläggsdirektiv till Grundlagsutredningen om att överväga en formell reglering av formerna kring hur svensk EU-kommissionär skall utses och hur reglerna i sådana fall skall se ut.

2005/06:K266 av Rigmor Stenmark och Annika Qarlsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skall arbeta för att EU-parlamentet förlägger alla sina sammanträden till Bryssel.

2005/06:K360 av Håkan Larsson m.fl. (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör ta initiativ till en bred, folklig debatt om hur ett framtida fördrag för det europeiska samarbetet bör utformas.

2005/06:K429 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en folkomröstning om fortsatt svenskt medlemskap i EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att Sverige bör ta initiativ till en bred debatt om EU:s framtid.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om de frågeställningar ett sådant initiativ bör innehålla.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att utlysa en folkomröstning om EU-konstitutionen.

2005/06:L291 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om EU:s insatser mot diskriminering.

41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om diskriminerande bestämmelser för personal inom
EU:s olika organ samt andra organisationer på europeisk eller glo-
bal nivå.

2005/06:U338 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att öka EU:s legitimitet och förtroende hos unionens
medborgare samt åtgärder för ökad öppenhet, mer information och
debatt.
3. Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med kon-
kreta förslag på hur pausen i ratificeringsprocessen av EU:s nya
författning bäst kan utnyttjas för att sprida information och skapa
debatt om Europafrågorna.

2005/06:U339 av Lars Ohly m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att regeringen respekterar att konstitutionen har fallit
enligt EU:s egen agenda och bör deklarerat denna uppfattning i EU.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att regeringen i EU motarbetar alla försök att få
igenom förslag från den fallna konstitutionen på andra vägar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att regeringen i EU tar initiativ till en diskussion
om hur ett alleuropeiskt samarbete på helt annan grund än dagens
EU skulle kunna se ut.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att ett nytt förslag till konstitution måste ställas till
folkets avgörande i en folkomröstning.

2005/06:U379 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att regeringen i det fortsatta arbetet kring EU:s
konstitution skall verka för att subsidiaritetsprincipen med kraft beto-
nas.